

Ny bulgarisk digital plattform och mobilapp för översättning

5 december 2023

Foto: Adobe stock

Ministeriet för arbetsmarknad och socialpolitik, MTSP, planerar att skapa en plattform för översättningstjänster till och från bulgariska teckenspråket som en del av Human Resources Development Programme.

Beslutet har godkänts av programövervakningskommittén och tillkännagavs av MTSP. En budget på 3 miljoner BGN (cirka 17,4 miljoner svenska kronor) har allokerats till projektet, där MTSP är huvudmottagaren. Samarbetande partners inkluderar Socialstyrelsen och Myndigheten för personer med funktionsnedsättningar.

Socialdepartementet meddelar att projektets mål är att säkerställa lika tillgång till administrativa tjänster för döva och dövblinda. Projektets aktiviteter omfattar utbildning av tolkar och personal vid relevanta institutioner.

Genom en omfattande informationskampanj kommer de nya digitala produkterna och funktionerna i plattformen och mobilappen att marknadsföras. Målet är att förbättra kompetensen hos de 570 anställda inom verksamheterna och ge stöd till 150 dövblinda.

Genom teknik och utbildningsinitiativ strävar projektet efter att minska tillgänglighetsgapet och stärka den marginaliserade gemenskapen.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döv vinexpert på Waitrose

5 december 2023

Foto: Adobe stock

Farid Alimardani, en 55-årig döv man från London, England, har blivit en framstående vinexpert på livsmedelskedjan Waitrose. Farid trodde inte det var möjligt att arbeta i en kundinriktad roll men har nu bevisat för sig själv och andra att det går.

För fem år sedan inledde Farid sin karriär i frukt- och grönsaksavdelningen på en av Waitroses butiker. Samtidigt ansökte han om och fick tillgång till teckenspråkstolk genom regeringens program Access To Work. Teckenspråkstolken Emma Thomas anställdes och Farid kunde därmed interagera med kunderna. Access To Work programmet är till för att personer med funktionsnedsättning ska komma in eller behålla sina positioner på arbetsmarknaden.

Nyligen deltog Farid i en vinutbildning och han är den första döva personen som deltagit i en sådan utbildning. Idag är Farid vinexpert på Waitrose och har också arbetat nära en annan partner på Waitrose som är en etablerad vinexpert och har genom denne fått uppmuntran att fortsätta engagera sig och lära sig nya saker.

Under Farids resa har teckenspråkstolken Emma har varit en ovärderlig följeslagare och vän. Hon översätter kundernas frågor till brittiskt teckenspråk (BSL), vilket gör det möjligt för Farid att kommunicera smidigt och effektivt. Farid påpekar att det är en stor fördel att ha en tolk och att han känner sig som en del av teamet. Kollegorna har börjat lära sig BSL av Farid och Emma

Julen närmar sig, och Farid ser fram emot den hektiska säsongen på Waitrose. För Farid är varje dag en möjlighet att visa att drömmar kan förverkligas, oavsett bakgrund eller funktionsnedsättning. Farids karriär visar att funktionsnedsättningar inte behöver vara ett hinder för att uppnå professionell framgång. Genom Access To Work-programmet har Farid också öppnat dörrar för andra med liknande ambitioner och utmaningar.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Skärholmens seniorboende firar 10 år

5 december 2023

Foto: Privat

Skärholmens seniorboende Måsholmen, Sveriges första och enda seniorboende för döva, dövblinda eller hörselskadade, firade sitt tioårsjubileum den 17 november. Under dagens festligheter bjöd Stockholms Dövas Förening på smörgåstårter, medan Stockholms Dövas Pensionärsförening bjöd på en tårtbuffé på Gröna Caféet.

Bland deltagarna fanns människor som varit en del av seniorboendet ända sedan dess öppnande och som fortfarande trivs, tack vare den teckenspråkiga miljön som erbjuds. Även de nyare hyresgästerna uttryckte stor trivsel. Bland gästerna vid firandet fanns Torun Boucher, äldre- & trygghetsborgarråd i Stockholm och ordförande för bostadsföretaget Micasa som är fastighetsägare av Måsholmen. Stockholms Dövas Förening delade med sig av historien bakom äldreboendet och seniorboendet samt framförde sina gratulationer till Måsholmen.

Måsholmen har totalt 35 lägenheter i fastigheten. För att bo där ska man ha fyllt 65 år och vara döv, dövblind eller hörselskadad. Lägenheterna är antingen ettor eller tvåor och för att få en lägenhet i seniorboendet ska man stå i kö via Stockholm stads Bostadsförmedling.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Edmonton landskapsföretag övervinner språkbarriär för att anställa döva ukrainska arbetare

5 december 2023

Foto: Adobe stock

Landskapsföretaget Jansen Group i Edmonton, Kanada, anställde en grupp ukrainare inklusive fem döva ukrainare. De ukrainska döva arbetarna lyfte fram mångfald och kommunikationsinnovationer. När man arbetar som ett team är kommunikation nyckeln.

En grupp ukrainska arbetare, varav fem är döva, har visat sig vara en ovärderlig tillgång för det kanadensiska företaget Jansen Group. Trots den initiala oron för kommunikation har besättningen överkommit dessa utmaningar och skapat en effektiv arbetsmiljö. Adam Jansen, företagets VD, betonar att de ukrainska arbetarna har kompetens och erfarenhet och han berättar om den positiva dynamiken i arbetsgruppen.

Att överbrygga språkbarriärer har varit en utmaning för företagets ledning. Adam Jansen, som inte talar ukrainska eller teckenspråk, berättar om deras lösning genom hand signaler och översättningsappar för att underlätta kommunikationen mellan de döva arbetarna och deras engelsktalande kollegor. Förman Jason Hilmoe noterar att dagens teknik, särskilt översättningsappar, har varit en snabb och effektiv resurs för att möjliggöra kommunikation.

Volodymyr Tymchuk, en hörselskadad ukrainare med lång erfarenhet inom landskapsarkitektur och den första ukrainska anställda i Jansen Group, uttrycker sin uppskattning över att arbeta för företaget och känner sig som en del av företagsfamiljen. Förman Hilmoe hyllar besättningen som en av de bästa han har arbetat med och önskar att de hade känt till den här möjligheten tidigare.

Adam Jansen betonar den inspiration de har fått från ukrainska arbetarna, särskilt efter att ha hört om deras resa från krig och deras förmåga att lämna allt bakom sig. Företaget har tagit en chans och satsat på mångfald och inkludering, något Jansen uppmuntrar andra företagare att göra.

Denna berättelse inte bara hyllar de positiva bidragen från ukrainska döva arbetare utan lyfter också fram de innovativa sätten att övervinna kommunikationshinder i arbetslivet, vilket är en viktig lärdom för andra företag som strävar efter mångfald och inkludering.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Israel inte längre gästland vid Clin d'oeil Festival 2024

5 december 2023

Foto: Instagram @festival_clindoeil

Den internationella prestigefyllda festivalen Clin d'oeil, tillägnat teckenspråkskonsten, som kommer att äga rum från 4 till 7 juli 2024 i Reims, tillkännagav på sociala nätverk i fredags att gästlandets status som normalt tillskrivs Israel upphävs. Uttalandet väckte frågor och kritik. För att förstå orsakerna och historien bakom detta beslut kontaktade MediaPi (den franska motsvarighet till Teckenrapport) David de Keyser, festivalens ledare.

Han berättade att festivalen, som hålls vartannat år, brukar välkomna ett gästland för att lyfta fram dess kultur, språk och konstnärliga skapelser. För över ett år sedan föll valet på Israel. När konflikten mellan Israel och Hamas på Gazaremsan bröts ut var det först osäkerhet kring kommunikationen mellan festivalteamet och de döva israelerna. Sedan var det svårt att bedöma omfattningen av konflikten. Nyligen valde Israels dövförbund att dra sig ur. Det resulterade då i beslutet, i samförstånd med förbundet, att avboka Israel som gästland.

Under onsdag kväll anordnades en livesändning mellan Eti Schwerzberg, ordföranden för Israels dövförbund, och David, för att förtydliga beslutet. Andra frågor dök upp, särskilt om festivalbesökarnas säkerhet på grund av potentiella

spänningar mellan döva israeler och döva araber. Festivalchefen bekräftade sitt åtagande att garantera säkerheten för alla deltagare.

David understryker att festivalen inte tar parti för Israel eller Palestina; dess primära mål är att kunna välkomna alla döva, oavsett ursprung och religion, och att fira dövsamhället och konsten på teckenspråk.

Skrivet av Sarah Massiah, MediaPi

Översatt av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Fellingsbro folkhögskola jublar över nivåbestämning av kvalifikationen Teckenspråkstolk och dövblindtolk

5 december 2023

Foto: Region Örebro län

Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH, har beslutat att nivåbestämma kvalifikationen teckenspråkstolk och dövblindtolk vid Fellingsbro folkhögskola i Örebro enligt SeQF. Kvalifikationen nu är fastställd på nivå 6 av de befintliga 8 nivåerna enligt SeQF.

SeQF står för Sveriges referensram för kvalifikationer livslångt lärande och är ett system som hjälper oss att få ett gemensamt språk vad gäller krav på kompetens, både i Sverige och utomlands. SeQF omfattar åtta nivåer som sträcker sig från grundskola till högskola. Nivåbestämningen på nivå 6 för Teckenspråkstolk och dövblindtolk visar på den höga kompetens som krävs för dessa yrken.

Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningarna vid Fellingsbros folkhögskola

använder sig av målbeskrivningar som de studerande måste uppnå för att erhålla sina utbildningsbevis. Till skillnad från poängsystemet, som ofta används vid högskoleutbildningar. Nivåbestämningen enligt SeQF möjliggör nu för de studerande vid Fellingsbro folkhögskola att tydligt referera till sin utbildning och dess kvalifikationer, vilket är särskilt viktigt när det gäller att kommunicera med arbetsgivare och andra intressenter. Det möjliggör också för studerande att använda nivåplaceringen för validering och tillgodoräknande vid övergång till högskoleutbildningar. Helena Sikh, som varit involverad i skolans ansökan, understryker att det är kvalifikationen Teckenspråkstolk och dövblindtolk som är nivåbestämd, inte själva utbildningen.

Rektorn på Fellingsbro FHS, Torkel Freed, uttrycker sin glädje över beslutet och ser det som ett viktigt steg för att underlätta för de studerande att kommunicera värdet av sina kvalifikationer. Patrik Bergman, biträdande rektor menar att det bidrar till en statushöjning för professionen i sig, för de som tar examen via Fellingsbro folkhögskola. Patrik säger att SeQF nivån förpliktigar både för dem som skola och för deras styrelse.

Beslutet från MYH gäller i tio år och kommer att följas upp med kvalitetsgranskningar under denna period och därefter behöver en ny ansökan göras.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Kanadensisk demonstration mot tolkbrist för äldre

5 december 2023

Foto: Adobe stock

En demonstration ägde rum förra onsdagen utanför Confederation Building till stöd för döva äldre i provinsen Newfoundland och Labrador i

Kanada. Demonstranterna krävde att regeringen rekryterar och behåller fler teckenspråkstolkar som behärskar amerikanskt teckenspråk, ASL i området.

Ordföranden för Newfoundland and Labrador Association for the Deaf, NLAD, Myles Murphy, var den som slog larm om att bristen på tillgängliga tjänster gör att äldre människor isoleras inom hälsovårdssystemet. Det största problemet, enligt Myles, är en landsomfattande brist på teckenspråkstolkar i Kanada, vilket särskilt drabbar deras provins hårt. NLAD känner endast till fem tolkar i provinsen, trots att ungefär 100 personer behöver deras tjänster över ett stort geografiskt område. Detta skapar stora problem för dem som bor på vårdhem, där både hälsovård och sociala program är avgörande.

”De måste ta hand om alla våra äldre, inte bara vissa grupper. Vi vill inte bli bortglömda eller falla igenom klyftan.” säger Myles till tidningen CBC News. Han understryker vikten av att människor förstår hur viktigt språket är för döva och vilka konsekvenser det får när de inte kan kommunicera. ”Eftersom teckenspråk inte är engelska – det är inte bara engelska med händerna – är det en utmaning för döva äldre”, förklarar han. ”Så när de tecknar, om det inte finns några tolkar, är det svårt att förstå. Så du får isolering och ensamhet, även när de är i en fullsatt byggnad eller rum. Det finns ingen social interaktion.”

Myles påpekar att problemet förvärras när människor måste göra oplanerade resor till sjukhuset för akutvård. Om det inte finns tid att boka en teckenspråkstolk eller om ingen tolk är tillgänglig kan viktig information gå förlorad i översättningen på plats. En av demonstranterna, Joy Philpott berättar att hon inte kunde få kritisk information om sin pojkväsns hälsotillstånd på sjukhuset eftersom det inte fanns någon teckenspråkstolk tillgänglig. Det finns visserligen online-översättningstjänster tillgängliga, säger Myles. Men döva äldre eller personer på avlägsna platser har inte nödvändigtvis färdigheterna eller tillgång till teknik för att använda dem, menar Myles.

Hälso- och sjukvårdsminister Tom Osborne, liksom andra medlemmar av provinsens parlament, var närvarande vid demonstrationen och lovade att träffa medlemmar av dövsamhället för att hjälpa till att lösa de problem de står inför.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Mer än hälften av unga hörselskadade inte redo för övergången mellan barn- och vuxenhörselvården

5 december 2023

Foto: Adobe stock

Mer än 50 % av unga personer med hörselskada som deltog i Unga Hörselskadades undersökning om övergången från barn- till vuxenhörselvården, rapporterar att de känner sig inte tillräckligt förberedda. UH, Unga Hörselskadade, har nu släppt rapporten "Redo? - En undersökning av barn och ungas upplevelse av övergången från barn- till vuxenhörselvården," baserad på en undersökning som genomförts under 2022 och 2023.

Undersökningen fokuserade på övergången mellan hörselvård för barn och vuxna och rapporten visar att över hälften av de unga som genomgått denna övergång känner sig otillräckligt förberedda. Detta är problematiskt, med tanke på det omfattande forskningsstöd som indikerar att en välplanerad övergång ger stora fördelar för både individen och samhället.

Johanna Forsberg, ordförande för UH och en av rapportens författare, säger: "Resultaten visar att de flesta regionerna är medvetna om problematiken och uppger att de arbetar aktivt med att förbereda ungdomarna för övergången. Vi ser att forskningsläget och det som står på rapporten visar ett starkt behov av att samhället som helhet måste arbeta mer för att skapa en smidig och effektiv övergång från barn- till vuxenvården för personer med hörselskador."

Tidigare forskning om liknande funktionsnedsättningar har pekat på stora vinster ur hälsosynpunkt, behovet av förbättringar i övergången mellan barn- och vuxenvården samt att samhället behöver göra prioriteringar. Därför är det viktigt att ge tillräckliga resurser till forskning och vård för att kunna genomföra

nödvändiga förändringar.

UH uppmanar till fortsatt samarbete och dialog mellan forskare, vården och samhället för att förbättra övergången för unga hörselskadade. UH är för och av unga med hörselskada och strävar efter ett tillgängligt samhälle där alla barn och unga hörselskadade kan vara självständiga och delaktiga på lika villkor. Rapporten är tillgänglig för läsning online och fysiska exemplar kan beställas gratis genom att kontakta UH.

Rapporten hittar ni här:
<https://uh.se/wp-content/uploads/2023/11/Redo-rapporten-2023.pdf>

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Årets P Schönströms stipendium för studerande döv ungdom gick till Wilma

5 december 2023

Foto: Wilma Björck

Stiftelsen P Schönström brukar tilldela ett stipendium till en döv student varje höst. Fondens syfte är att uppmuntra döva ungdomar till att läsa en högre utbildning. För att bli tilldelad stipendiet ska stiftelsens styrelse få kandidatförslag och information från olika källor. Det enda kravet är att det ska vara en döv studerande person, allra helst akademiker.

Årets stipendium gick till Wilma Björck, 24 år, som läser Kandidatprogrammet i kemi vid Stockholms universitet just nu. Hon har som mål att ta examen under 2024. Wilma fick motta stipendiet på 30 000 kr och diplommet "Fågeln" vid Stockholms Dövas Förenings föreningsmöte den 25 november.

Vi på Teckenrapport har kontaktat Wilma och frågat hur det kändes och vad hon planerar att göra med stipendiet. Hon svarade att det kändes väldigt roligt och lite överkligt. Hon är tacksam över att få beröm för det hon har gjort. Stipendiet motiverar henne till att ta examen. Hon avslutar med att säga att hon planerar att spara pengarna till hennes framtida projekt, bland annat ett eget hudvårdsmärke.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Snart premiär av SVT:s julkalender

5 december 2023

Foto: Johan Paulin/SVT

I år heter SVT:s julkalender Trolltider - legenden om bergatrollet. Tittarna får följa med in till en magisk trollvärld där bergatrollet, enligt legenden härskade för längesedan och spred kaos. De fyra folken trollen, feerna, häxorna och människorna lyckades tillsammans få bergatrollet att somna med hjälp av en magisk bärnsten. En dag hittar en människa stenen och tar den, varpå magin bryts. Människan Saga och trollet Love går ihop och försöker leta efter stenen. Årets julkalender teckenspråksöversätts i år av tre aktörer; Joel Kankkonen, Jade Osbeck och Mona Riis. Teckenrapport har träffat två av dem.

Joel och Jade berättar för Teckenrapport om utmaningarna i översättningsarbetet, både vad gäller språket och tajmingen. Just i år är det extra svårt att veta hur alla ord med *troll* i ska översättas. Jade tar upp exemplet trolldryck - syftas det på trollen som figurer eller troll som magi? Och tvärtom, bergatrollet och stentrollen blir samma tecken men betyder olika saker.

Andra utmaningar är att skifta mellan karaktärerna och deras personligheter och drag då snabba ordväxlingar sker i programmen, samtidigt som vi inte får alla avsnitten samtidigt och därför inte vet hur det slutar när vi börjar spela in, berättar Joel.

Den teckenspråksöversatta Julkalendern sänds på SVT 1 varje dag mellan den 1-24 december kl 10:20 på vardagar och kl 09:00 på helger. Dessutom finns avsnitten tillgängliga på SVT Play med ett nytt avsnitt varje dag ända fram till julafton.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com